

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Burgemeester C.J.M. van den Elsen
Commissie: Bestuur en Samenleving

Documentnummer
679355

Zaaknummer
679201

Datum voorstel: 2 oktober 2025

Onderwerp: Wijzigingsvoorstel verordening toeristenbelasting

Inleiding:

In de raadsvergadering van december 2024 heeft de portefeuillehouder toegezegd dat er een nieuw voorstel voor de toeristenbelasting zou worden opgesteld, waarin tevens een vergelijking met andere gemeenten wordt opgenomen.

In dit voorstel geeft het college een toelichting op het beoogde beleid en onderbouwt het hoe dit voorstel tot stand is gekomen.

De huidige situatie is dat de gemeente één tarief hanteert voor toeristenbelasting, die jaarlijks geïndexeerd wordt. Er is hierbij een vrijstelling voor degene die met het doel van deelname gericht op educatie, cultuur, natuur, sport en spel verblijven op een locatie die beheerd wordt door een maatschappelijke stichting of vereniging. In de praktijk houdt dit in dat bijvoorbeeld een scouting geen toeristenbelasting hoeft te betalen. Deze vrijstelling blijft in dit voorstel ongewijzigd. In voorliggend voorstel wordt een nieuwe situatie uitgewerkt en geven we weer waarom we wel of niet kiezen voor bepaalde differentiaties.

Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de vergelijking met andere gemeentes uit de regio
2. In te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van de Verordening toeristenbelasting, waarin de volgende aanpassingen worden doorgevoerd:
 - a. De benaming 'toeristenbelasting' wordt in de verordening gewijzigd naar 'verblijfsbelasting'
 - b. Er wordt gedifferentieerd in tarieven op basis van het type verblijfsaccommodatie, met de volgende categorieën
 - Hoger tarief voor reguliere overnachtingen (betreft een vaste slaappleats zoals bij bed & breakfasts, groepsaccommodaties, glamping, pensions en vakantiehuizen);
 - Lager tarief voor zelfvoorzienende overnachtingen (betreft een zelf meegebrachte slaappleats zoals bij campings en kampeerterreinen).
 - c. Arbeidsmigranten die verblijven op het terrein van het bedrijf waar zij werken, vallen onder het lager tarief
3. De tarieven vast te stellen op € 1,35 per overnachting (hoger tarief) en € 1,23 per overnachting (lager tarief)

Toelichting

1.1 We volgen het gemiddelde van de omliggende gemeentes

Op uw verzoek hebben we een vergelijking gemaakt met de tarieven van de omliggende en regio gemeentes. Een aantal conclusies:

- We zitten onder het regio gemiddelde. De voornaamste reden dat dit een flink hoger bedrag is, komt door de toeristenbelasting van 's-Hertogenbosch en Vught. We vinden dit echter geen goed vergelijk omdat zij een totaal ander toeristisch karakter hebben dan onze gemeente;
- Alleen de gemeente Oss zit lager in de toeristenbelasting en met de gemeente Maashorst zijn de verschillen klein;
- 7 van de 10 regio gemeentes heeft een differentiatie in type overnachting;
- 1 van de 10 regio gemeentes heeft een vrijstelling voor jongeren onder de 12 jaar.
- Geen van de gemeentes maakt een onderscheid voor arbeidsmigranten. In dit voorstel wordt wel voorgesteld om een onderscheid te maken, in 2.c.1. staat hierover meer.

Gemeente	Reguliere overnachtingen + arbeidsmigranten	Vergelijking Boekel (=100%)	Zelfvoorzienende overnachtingen	Vergelijking Boekel (=100%)	Kinderen tot 12 jaar	Vergelijking Boekel (=100%)
Boekel	€ 1,23	100%	€ 1,23	100%	€ 1,23	100%
Bernheze	€ 1,40	114%				
Boxtel	€ 2,25	183%	€ 1,95	159%		
Gemert-Bakel*	€ 1,60	130%				
Land van Cuijk	4% overnachtingsvergoeding		€ 1,25	102%		
Maashorst	€ 1,30	106%	€ 0,95	77%		
Meerijstad	€ 1,50	122%	€ 1,00	81%	€ 0,00	0%
Oss	€ 1,10	89%				
St-Michielsgestel	€ 2,10	171%	€ 1,55	126%		
Vught	€ 2,50	203%	€ 2,20	179%		
's-Hertogenbosch	€ 4,95	402%	€ 0,90	73%		
Gem. NOB	€ 1,83	149%	€ 1,40	114%		
Gem. Brabant	€ 2,40	195%				

* Gemert-Bakel hoort niet bij de regio Noord-Oost Brabant maar wordt als buurgemeente meegenomen in dit overzicht

2.1 De wijziging past binnen de ambities en uitvoering van het programma Vrije Tijd 'Boekel Belevan 2025 – 2035'.

In februari 2025 heeft de gemeenteraad het programma Vrije Tijd 'Boekel Belevan' 2025-2035 vastgesteld. Hierin zijn diverse projecten beschreven waar we ons de komende jaren op gaan focussen, één van deze projecten was het evalueren van de toeristenbelasting in 2025. We geven met dit voorstel uitvoering aan deze wens.

2.a.1 De benaming verblijfsbelasting is meer passend en duidelijker

Volgens de wet moeten personen die niet zijn ingeschreven in een gemeente, maar wel overnachten in een gemeente belasting betalen. Het instrument dat we hiervoor hebben is de toeristenbelasting.

Met de term toeristenbelasting denken mensen vaak alleen aan echte toeristen. Maar ook arbeidsmigranten die tijdelijk ergens wonen en betalen voor hun overnachting, vallen hieronder. Omdat zij geen toeristen zijn, zorgt de naam soms voor verwarring.

De term verblijfsbelasting dekt beter wat we willen regelen: belasting heffen over alle overnachtingen waarvoor betaald wordt, ongeacht of het om toeristen, arbeidsmigranten of andere tijdelijke bewoners gaat. Zo is het duidelijk voor iedereen.

2.b.1 Het is rechtmatig om verschillende tarieven te hanteren voor verschillende soorten accommodaties.

Het is juridisch toegestaan en beleidsmatig verdedigbaar om een differentiatie aan te brengen in de toeristen(verblijfs)belasting op basis van het type overnachting. Om de mogelijkheden en risico's goed in beeld te brengen hebben wij hierover juridisch advies ingewonnen bij een senior jurist op het gebied van toeristenbelasting.

In dit voorstel lichten we de gemaakte keuzes toe.

We adviseren om een differentiatie toe te passen voor het type overnachting in 2 categorieën:

- Reguliere overnachtingen – hoger tarief (betreft een vaste slaapplek, hieronder vallen B&B's, groepsaccommodaties, glamping, pensions, vakantiehuizen en hotels)
- Zelfvoorzienende overnachtingen – lager tarief (betreft een zelf meegebrachte slaapplek, hieronder vallen campings en kampeerterreinen)

Waarom differentiëren:

- Prijs- en serviceniveau verschillen bij dit type overnachtingen. Reguliere overnachtingen bieden doorgaans meer comfort, voorzieningen en luxe en hanteren een hogere overnachtingsprijs. Kampeeraccommodaties zijn eenvoudiger van aard en worden vaak gebruikt door doelgroepen met een beperkter budget. Door deze verschillen is het redelijk en uitlegbaar om hiervoor verschillende belastingtarieven te hanteren;
- Een gelijk tarief zou leiden tot een relatief zwaardere belastingdruk op de (vaak goedkopere) kampeeraccommodaties. Op deze manier is er een betere verhouding tussen overnachtingsprijs en belastingdruk;

- In de regio Noord-Oost Brabant hanteren 7 van de 10 gemeentes deze differentiatie en is daarmee heel gebruikelijk. Deze keuze sluit aan bij het beleid in de meeste omliggende gemeenten in onze regio;
- De wet biedt ruimte om binnen de verordening verblijfsbelasting te differentiëren naar het soort accommodatie, mits de keuzes objectief verdedigbaar zijn. De voorgestelde indeling voldoet hieraan.

2.c.1. Het is rechtmatig om verschillende tarieven te hanteren voor overnachtingen van arbeidsmigranten die verblijven op de locatie van het werk

Het betreft hier personen die tijdelijk in Nederland verblijven om te werken en die bij de werklocatie gehuisvest zijn, zonder dat zij daar als inwoner bij de gemeente staan ingeschreven. De wet biedt de mogelijkheid om te differentiëren wanneer arbeidsmigranten bij het bedrijf gehuisvest zijn. Deze mogelijkheid willen wij benutten door voor deze overnachtingen te kiezen voor het lager tarief. Ook hiervoor hebben we advies ingewonnen bij de senior jurist.

Waarom differentiëren:

- Arbeidsmigranten die op het bedrijfsterrein wonen maken relatief minder gebruik van de gemeentelijke voorzieningen, zoals parkeerplaatsen en infrastructuur;
- Overnachtingen voor arbeidsmigranten zijn uit noodzaak vanwege werk. Deze groep heeft meestal niet de mogelijkheden om zelf huisvesting te regelen (zeker als het tijdelijk is);
- De wet biedt ruimte om binnen de verordening verblijfsbelasting te differentiëren op basis van de aard van het verblijf, mits de keuzes objectief onderbouwd zijn. De voorgestelde indeling voldoet hieraan.
- Met deze differentiatie geven we binnen onze mogelijkheden gehoor aan de wens van agrarische ondernemers om het tarief te verlagen

Let op: arbeidsmigranten die niet op de werklocatie gehuisvest zijn, blijven het hogere tarief betalen. Hiervoor zijn geen juridische gronden om af te wijken. Met deze regeling kunnen wij echter voor een grote groep arbeidsmigranten die wél bij het bedrijf verblijven een passende oplossing bieden. Wij zijn daarnaast (op dit moment) wel de enige gemeente die deze uitzondering maken.

3.1 Het verschil maken we niet te groot om de gevolgen voor iedereen beperkt te houden

We kiezen voor een verdeling waarbij de verschillen niet te groot zijn zodat de gevolgen voor iedereen beperkt blijven. Het tarief voor 2025 staat op dit moment op € 1,23. Als we via de huidige indexering zonder wijzigingen doorgaan, wordt het tarief € 1,28 voor 2026. Omdat we nu de differentiatie voorstellen kiezen we ervoor om de zelfvoorzienende overnachtingen op het huidige tarief te laten en niet te verlagen of verhogen. Doordat we niet verlagen hoeven de reguliere overnachtingen ook minder hard omhoog. De huidige tarieven zijn gangbaar en geaccepteerd, dus verlaging vinden wij hier niet nodig.

In de volgende tabel is uitgesplitst wat de inkomsten zijn als we de huidige methode gebruiken en wat de inkomsten zijn bij de nieuwe methode (er wordt uitgegaan van het aantal overnachtingen van eerdere jaren, dit wil niets zeggen over de daadwerkelijke opbrengsten van 2026).

Categorie	Tarief 2025	Tarief 2026 – bij ongewijzigd beleid	Aantal overnachtingen	Verwachte opbrengst 2026	Tarief 2026 – nieuwe methode	Aantal overnachtingen	Verwachte opbrengst 2026
Zelfvoorzienende overnachtingen	€ 1,23	€ 1,28	16598	€ 21.245,44	€ 1,23	16598	€ 20.415,54
Reguliere overnachtingen	€ 1,23	€ 1,28	15695	€ 20.089,60	€ 1,35	15695	€ 21.188,25
Arbeidsmigranten bij werklocatie	€ 1,23	€ 1,28	6827	€ 8.738,56	€ 1,23	6827	€ 8.397,21
			Totaal	€ 50.073.60		Totaal	€ 50.001.00

Met de nieuwe tarieven van € 1,35 (hoog) en € 1,23 (laag), houden we dus ongeveer dezelfde opbrengsten als met de huidige methode.

Kantttekeningen

- Ondernemers hebben de wens geuit om de toeristenbelasting af te schaffen of kinderen hiervan vrij te stellen. Hieronder wordt aangegeven waarom we niet kiezen voor bepaalde alternatieven:
 - Geen aanpassing - één uniform tarief
 - Hoewel het handhaven van één uniform tarief een eenvoudige en uitvoerbare optie is, kiezen we ervoor om meer aan te sluiten bij de werkwijze in onze regio. Bovendien heeft de gemeenteraad expliciet verzocht om een vergelijking met omliggende gemeenten te maken.
 - Afschaffen toeristenbelasting
 - Toeristen maken gebruik van de gemeentelijke voorzieningen zoals parkeerplaatsen en (toeristische) infrastructuur. Met de toeristenbelasting vragen we een redelijke bijdrage. Bij afschaffing zal dit ergens anders moeten worden opgevangen, bijvoorbeeld via hogere lasten voor de inwoners;
 - In februari 2025 is het programma Vrije Tijd 'Boekel Beleven' vastgesteld. Hierin is de ambitie op het gebied van kunst, cultuur, toerisme en recreatie verhoogd. Afschaffen van de toeristenbelasting zou hiermee haaks staan; de opbrengsten worden (indirect) ook ingezet voor dit beleid.
 - Voor bezoekers vormt de toeristenbelasting doorgaans slechts een klein deel van de totale verblijfskosten. We verwachten niet dat het tarief bepalend is voor de keuze van de verblijfplaats.
 - Vrijstelling voor kinderen tot 12 of 18 jaar
 - Differentiatie op leeftijd is in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Uitzonderingen op leeftijdsgronden zijn juridisch niet toegestaan, tenzij ze objectief onderbouwd en wettelijk toegestaan zijn, dat is hier niet het geval.
 - De uitvoering zou complex worden: ondernemers moeten de leeftijd van gasten controleren en registreren, wat leidt tot administratieve lasten en kans op fouten.
 - Uitsluiting van deze groep (ca. 17% van de overnachtingen betreft kinderen onder de 12 jaar) zou leiden tot tariefsverhoging van circa € 0,20 tot € 0,25 per overnachting voor de overige gasten om dezelfde opbrengsten te behouden.
 - Er is reeds een vrijstelling voor personen die verblijven vanwege o.a. culturele of sportieve activiteiten (zoals jeugdkampen), waarin met name kinderen vallen.
 - Verder verlagen van de overnachtingen voor zelfvoorzienende overnachtingen
 - Verlaging van het lage tarief zou automatisch leiden tot verhoging van het hoge tarief om het opbrengstenniveau gelijk te houden.
Voorbeeld: bij een verlaging van het lage tarief naar € 1,10 zou het hoge tarief naar circa € 1,55 moeten stijgen.
 - Dit zou voor reguliere aanbieders een relatief forse verhoging betekenen. We verwachten dat recreatieve ondernemers hiervoor weinig draagvlak hebben.
 - Het huidige lage tarief van € 1,23 is inmiddels gangbaar en geaccepteerd, waardoor er weinig reden is om hierin verder te verlagen.
 - Verhogen richting het regio-gemiddelde
 - Een verhoging naar het regio-gemiddelde zou een aanzienlijke tariefstijging betekenen.
 - We kiezen bewust voor aansluiting bij de tarieven van omliggende gemeenten in onze directe omgeving, in plaats van bij het bredere regionaal gemiddelde.
- Door een differentiatie in het tarief toe te passen dienen gecombineerde aanbieders administratief onderscheid te maken tussen beide typen overnachtingen. Aangezien accommodaties al verplicht zijn een nachtregister bij te houden, zal de registratie inspanning beperkt zijn.

Financiën

De tarieven voor zelfvoorzienende overnachtingen blijven op € 1,23 per nacht en de tarieven voor reguliere overnachtingen worden € 1,35. De aanpassingen zullen definitief worden meegenomen met de vaststelling van de verordeningen in december 2025. De BSOB houdt dan rekening met de nieuwe tarieven per 2026. Vanaf 2027 zullen de tarieven dan weer jaarlijks geïndexeerd worden.

Effecten BTW-BCF-VPB

Niet van toepassing.

Participatie

We hebben gesproken met een senior jurist van ANG en tijdens de totstandkoming van het programma Vrije Tijd 'Boekel Beleven' hebben we het onderwerp 'evalueren systematiek toeristenbelasting' op het uitvoeringsprogramma gezet.

Alternatieven

Zie kopje 'Kanttekeningen'

Communicatie/publicatie

Op het moment dat de raad een besluit heeft genomen worden de ondernemers per brief geïnformeerd, we leggen hierbij ook uit waarom we deze keuze gemaakt hebben.

Uitvoering/Vervolg

De uitvoering van de verordening wordt gedaan door de BSOB.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlage(n)

1. Concept besluit